

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва

СИЛАБУС

ТОВАРОЗНАВСТВО. КВІТИ ТА ЗАСОБИ ДОГЛЯДУ ЗА РОСЛИНАМИ
/ SCIENCE OF COMMODITIES. FLOWERS AND PLANT CARE
PRODUCTS

Інформація про викладача	
Викладач	Гирич Сергій
Науковий ступінь	кандидат технічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Соборна, 87, ауд. 50
Контактний телефон	067-39-63-114
E-mail:	s.gyrych@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	Вибірковий
Освітній ступінь	Бакалавр
Навчальний рік	2026/2027
Анотація курсу	<i>Метою викладання освітнього компонента «Товарознавство. Квіти та засоби догляду за рослинами» є формування у здобувачів вищої освіти цілісно-структурованої системи знань, умінь та навичок щодо споживних властивостей, якості та асортименту квітів, чинників їх формування, контролю й зберігання у сферах виробництва, товаропросування та споживання.</i> <i>Завданнями освітнього компонента є надання здобувачам вищої освіти спеціальних теоретичних знань та практичних навичок щодо вивчення класифікації квітів та засобів догляду за рослинами, асортименту, вимог нормативної документації щодо їх якості, збереження якості квітів в процесі реалізації.</i>
Мова викладання	Українська мова
Результати навчання	– вміння орієнтуватись в груповому асортименті квітів та супутніх товарів; – вміння визначати якість квітів за органолептичними показниками; – вміння ідентифікувати квітково-декоративну продукцію та супутні матеріали за класифікаційними ознаками; – здатність визначити та надати характеристику факторам, що формують споживні властивості квітів та декоративної зелені; – здатність обґрунтувати та визначити оптимальні умови зберігання зрізаних і горшкових квітів.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання						
Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	лабораторні заняття	самостійна робота здобувачів		
Тема 1. Виникнення та історичний розвиток використання квітково-декоративної продукції	10	2	2	6	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 2. Стан ринку квітів та перспективи його розвитку	10	2	2	6	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 3. Анатомічні та морфологічні особливості квітково-декоративної продукції	10	2	2	6	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 4. Способи розмноження квітково-декоративної продукції	10	2	2	6	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 5. Споживні властивості та умови вирощування квіткової продукції	10	2	2	6	ВЛЗ, В, ДП	5
Тема 6. Класифікація та розташування квітково-декоративної продукції закритого ґрунту	10	2	2	6	ВЛЗ, В, ДП	5
Тема 7. Товарознавча характеристика квітково-декоративної продукції закритого ґрунту	10	2	2	6	ВЛЗ, В, ДП	5
Тема 8. Класифікація та розташування квітково-декоративної продукції відкритого ґрунту	10	2	2	6	ВЛЗ, В, ДП	5
Тема 9. Товарознавча характеристика квітково-декоративної продукції відкритого ґрунту	10	2	2	6	ВЛЗ, В, ДП	5
Тема 10. Особливості та умови вирощування квіткової продукції в оранжереях та на зріз	10	2	2	6	ВЛЗ, В, ДП	5
Тема 11. Товарознавча характеристика водяної квітково-декоративної продукції	8	2	2	4	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 12. Товарознавча характеристика сухоцвітів як	8	2	2	4	ВЛЗ, В, УД, Т	5

квітково-декоративної продукції						
Тема 13. Класифікація та характеристика техніки, стилів і матеріалів для квітково-декоративного аранжування	8	2	2	4	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 14. Товарознавча характеристика букетів та квіткових композицій	8	2	2	4	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 15. Експертиза квітково-декоративної продукції	8	2	2	4	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 16. Упакування та зберігання квітково-декоративної продукції	8	2	2	4	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 17. Шкідники та хвороби квітково-декоративної продукції	8	2	2	4	ВЛЗ, В, ДП	5
Індивідуальне завдання	24			24	ІЗ	15
Разом	180/6	34	34	112		100
Підсумковий контроль	екзамен					
Поточний контроль / критерії оцінювання	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: ВЛЗ – виконання лабораторних завдань – 2 бали; В – відповідь на лабораторних заняттях – 1 бал; УД – участь у дискусії – 1 бал; Т – тестування – 1 бал; ДП – доповідь та презентація – 2 бали; ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (участь у наукових заходах). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання встановлені відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти http://www.vtei.com.ua/doc/2024/dok/8.pdf..					
Основні літературні та інформаційні джерела	- Бессонова В.П. Квітники. Практикум. 2-ге вид., доп. та перероб. Дніпро : видавництво «Типографія Україна», 2023. 183 с. - Бондаренко О.Ю., Назарчук Ю.С. Квітникарство та газони : методичні рекомендації для практичних робіт до дисципліни для студентів спец. 206 «Садово-паркове господарство». Одеса : Видавець С.Л. Назарчук, 2021. 50 с. - Вельчева Л.Г., Пюрко О.Є., Бредіхіна Ю.Л. Практикум з квітникарства : навч. посіб. Мелітополь, 2020. 92 с. - Єжов В.М., Литовченко О.П. Маркетингова стратегія рослинництва декоративних культур в Україні на сучасному етапі. <i>Вісник аграрної науки</i>. 2020. № 11. С. 32-37 - Коленкіна М.С. Квітникарство : конспект лекцій. Харків : ХНУМГ, 2020. 202 с. - Крижановська Н.Я. Основи ландшафтної архітектури та дизайну : підруч. Харків : ХНУМГ, 2019. 348 с. - Тобілевич Г.Н. Проблеми та перспективи розвитку ринку декоративного рослинництва у м. Тернопіль. <i>Наукові доповіді НУБіП. Лісове та паркове господарство</i>. 2019. № 6 (82). URL:					

	https://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/viewFile/13468/11690 8. Шаповалова Н.П. Товарознавство. Квіти. Програма. Київ : КНТЕУ, 2021. 9. Kleefmangroup. Ринок квітів та декоративних рослин в Україні. Скорочений звіт Посольству Нідерландів в Україні. 2019. 26 с. 10. European Commission. Flowers and ornamental plants — production. Statistics 2010-2019. Working document of EC, unit G.2 of DG Agri. February 2020. 8 p. 11. Riechmann J.L. Flower Development:Methods and Protocols. N.Y. : Business Media New York. 2019. 402 p.
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	Аудиторні заняття з освітнього компонента проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті ВТЕІ ДТЕУ. Вимоги щодо організації навчання: 1. Сумлінне виконання розкладу занять з освітнього компонента (здобувачі вищої освіти відвідують заняття в обов'язковому порядку; здобувачі, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються). 2. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до лабораторних занять, якісні і своєчасне виконання завдань та обов'язкове виконання самостійних завдань, наданих викладачем. 3. Користування мобільними пристроями під час заняття лише з дозволу викладача і тільки з навчальною метою. 4. Здобувач вищої освіти може ознайомлюватись із своїми оцінками та накопиченими балами в особистому електронному кабінеті, що міститься у вільному доступі. 5. Можливість перескладання будь-якого експрес-контролю в разі отримання незадовільної оцінки. Згідно з робочою програмою освітнього компонента окремі теми або їх питання викладаються на лекційних заняттях, інші – вивчаються здобувачами самостійно. Вивчення доцільно розпочати з ознайомлення з програмою курсу, а потім переходити до послідовного вивчення окремих тем. Самостійна робота здобувачів повинна проводитися у двох напрямках: – з питань тем освітнього компонента, які розглядалися під час аудиторних занять, увагу слід зосередити на більш детальному вивченні окремих положень законодавчих актів; – з питань тем освітнього компонента, які повністю передбачені для самостійного вивчення, необхідно опрацювати та засвоїти матеріал у відповідності з робочою програмою. Для кращого засвоєння матеріалу доцільно по кожній з тем і підтем складати конспект. Перевірка виконання самостійної роботи проводиться викладачем на лабораторних заняттях, а також виноситься на поточний контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.
Інтеграція ШІ в освітній процес	Інтеграція ШІ в освітній процес здійснюється відповідно до Політики застосування штучного інтелекту (ШІ). Згідно пункту 3. Політики застосування штучного інтелекту (ШІ) правила для здобувачів: 3.1. Дозволене використання ШІ (як допоміжного інструменту) 3.1.1. Планування та генерація ідей Використання ШІ для мозкового штурму, пошуку нових ідей для теми тез (з обов'язковим додаванням у запит посилань на україномовні джерела за

тематикою дослідження).

3.1.2. Допомога в дослідженнях

Узагальнення великих наукових статей або звітів для швидкого розуміння їхньої суті. Важливо: це не замінює необхідності самостійного прочитання та критичного аналізу ключових джерел.

Пошук релевантної літератури або джерел (з обов'язковою подальшою перевіркою їх існування та достовірності, оскільки ШІ може вигадувати джерела).

3.1.3. Покращення власного тексту

Перевірка граматики, орфографії та пунктуації у власноруч написаному тексті.

Перефразування власних складних речень для покращення ясності та стилю.

Переклад фрагментів тексту з іноземних джерел з обов'язковим подальшим редагуванням, оскільки автоматичний переклад часто буває неточним.

3.2. Заборонене використання ШІ (що вважається порушенням академічної доброчесності)

Наступні дії є суворо забороненими і розглядаються як грубе порушення принципів академічної доброчесності, що прирівнюється до плагіату та академічного шахрайства:

3.2.1. Пряме копіювання (Плагіат)

Подання тексту, повністю або значною мірою згенерованого ШІ, як власної, оригінальної роботи. Це стосується як цілої роботи, так і окремих абзаців.

3.2.2. Використання під час контрольних заходів

Будь-яке використання інструментів ШІ під час іспитів, тестів (включаючи онлайн-тестування), якщо це не було прямо та письмово дозволено науково-педагогічним працівником для конкретного завдання.

3.2.3. Фальсифікація та вигадкування

Використання ШІ для створення фальшивих даних, неіснуючих посилань на літературу, фейкових цитат чи результатів досліджень.

3.2.4. Делегування ключових завдань

Перекладання на ШІ основного аналітичного чи творчого завдання роботи. Наприклад, замість самостійного аналізу ринкової ситуації здобувач дає ШІ запит: «Проаналізуй ринок смартфонів в Україні та напиши висновки», а потім подає отриманий текст як результат власного аналізу.

3.2.5. Виконання роботи за іншого

Використання ШІ для відповідей, виконання групових завдань від імені здобувача, якщо це не передбачає його активної інтелектуальної участі.

3.3. Вимоги до декларування та цитування

Прозорість є ключовим елементом відповідального використання ШІ.

3.3.1. Обов'язок декларування

Здобувач **зобов'язаний** декларувати факт використання інструментів генеративного ШІ у всіх письмових роботах, що підлягають оцінюванню, зокрема тезах.

Виняток: декларування не вимагається для базових завдань, як-от перевірка орфографії чи граматики за допомогою вбудованих редакторів (наприклад, в MS Word).

3.3.3. Формат декларації

Декларація має бути представлена в окремому документі «Декларація про використання ШІ».

Декларація повинна містити:

назву інструменту та компанію-розробника (наприклад, ChatGPT від

	OpenAI, Gemini від Google); чіткий перелік завдань, для яких використовувався ШІ; підтвердження, що здобувач несе повну відповідальність за фінальний зміст роботи. Приклад повної декларації: Декларація про використання ШІ Під час підготовки даних тез було використано інструмент ChatGPT-4 (OpenAI). Його було застосовано для таких допоміжних завдань: генерація ідей для структури роботи на етапі планування; перефразування трьох речень у розділі 2 для покращення стилістики; генерація базового шаблону для SWOT-аналізу, який був згодом самостійно заповнений та проаналізований. Весь основний текст, аналіз, інтерпретація даних та висновки є результатом моєї власної інтелектуальної праці. Я перевінив(ла) всю інформацію, отриману від ШІ, на точність та достовірність і несу повну відповідальність за зміст цієї роботи.
Відпрацювання пропусків занять	Пропущені заняття в обов'язковому порядку відпрацьовуються: лекційні – шляхом конспектування відповідних тем, лабораторні – шляхом виконання практичних ситуацій.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль – екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені). Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти»
Академічна доброчесність	Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/35.pdf. Політика застосування штучного інтелекту (ШІ) http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/96.pdf
Інші складові політики компонента	Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені робочою програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він / вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями не припустиме порушення академічної доброчесності. Презентації та доповіді мають бути авторськими оригінальними.

Затверджено на засіданні кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва 26.01.2026, протокол № 01.

Науково-педагогічний працівник

Сергій ГИРИЧ

Завідувач кафедри

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'S. Girich', written in a cursive style.

Алла ТЕРНОВА